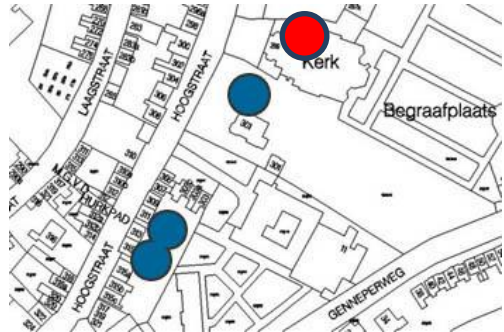

Hoogstraat 299

(Foto's: Maarten van Loosbroek)

Korte omschrijving

De **ST. LAMBERTUSKERK** is een neogotische **KRUISBASILIEK**. De ingangstoren wordt bekroond door een opbouw met vier hoektorentjes en een achtkantige spits. De kerk heeft een sterk centrale opzet. De zijbeuken worden vanaf de ingang sprongsgewijs breder. Het veelhoekig gesloten koor heeft twee zijkapellen en aan de dwarsbeuken zitten twee zijkapellen en een doopkapel. Het brede middenschip en de dwarsbeuken worden door net- en stergewelven overwelfd.

Het interieur is uitgevoerd in schoon metselwerk, maar gepleisterd rondom de spitsboogramen en in de gewelven. De kerk bezit een rijk versierd altaar, een houten Marianum en een preekstoel van houtsnijwerk gedragen door een beeld van de H. Augustinus.

De kerk is een belangrijk werk van late neogotiek en een markant herkenningspunt voor de historische dorpskern van Gestel.

Datum van aanwijzing: 19-8-1975

Datum van registratie: *04-01-1990

Kadastrale gegeven bij inschrijving: Gestel C 2848

Rijksmonument nummer: 356432

Redengevende omschrijving

In 1909 door W. te Riele Gzn. ontworpen, in 1910-11 gebouwde neogotische **KRUISBASILIEK**, genaamd H. Lambertus, met vierzijdige ingangstoren en veelhoekig gesloten koor, met twee dito zijkapellen en doopkapel; aansluitend aan de beide transeptarmen elk een zijkapel; bijbehorend de vrijstaande pastorie te rechterzijde.

De rondom telkens van twee langgerekte galmgaten en een uurwerk voorziene toren wordt bekroond door een lage lantaarn met vier hoektorentjes en een achtzijdige spits, die evenals de dakruiter gedekt is met leien.

De in baksteen opgetrokken kerk bevat spitsboogvensters van verschillend formaat met natuurstenen traceringsen en een glas-in-loodvulling, merendeels met eenvoudige, geometrische patronen, bij koor en transept deels met religieuze voorstellingen. De kerk wordt afgesloten door een samenstel van zadel-, schild- en lessenaarsdaken, gedekt met leien. De niet volledig symmetrisch uitgewerkte plattegrond is centraliserend van opzet, waarbij de zijbeuken vanaf de ingangspartij sprongsgewijs in

Rijksmonument

breedte toenemen en het koor wordt geflankeerd door twee veelhoekige, minder diep uitgebouwde, zijkapellen; voorts de zeszijdige doopkapel en bij de transeptarmen twee recht afgesloten zijkapellen. Het in schoon metselwerk uitgevoerd interieur, dat rondom de vensters en in de gewelfvelden witgepleisterd is, wordt bij het brede, vier traveeën tellende, middenschip en transept door net- en stergewelven overkluisd, bij de half zo diepe zijbeuken door kruisribgewelven, en wordt door ronde bakstenen pijlers met wijde intercolumniën in drie beuken verdeeld; bij het koor gelede pijlers. De dubbelschalige lichtbeukwanden zijn rondom van een triforium voorzien. Tot het neogotisch interieur behoren voorts: het rijk gedecoreerde altaar, het houten Marianum, de gesneden preekstoel, geschraagd door de H. Lambertus, de geschilderde Kruiswegstaties, enkele gekleurde heiligenbeelden, alsmede de biechtstoelen. Voor het werk van de late neogotische architect te Riele karakteristieke kerk, van centraliserende opzet, met markante toren en gaaf bewaard interieur, als zodanig van belang wegens architectuurhistorische waarde.

Monumenten Inventarisatie Project (M.I.P.)

Adres: Hoogstraat 299

Naam: St. Lambertus

Oorspronkelijke functie: RK Kerk

Hoofdfunctie: Religieuze gebouwen

Type: Kerk en kerkonderdeel

Architect: Riele Gzn., W. te

Bouwperiode: 1909-1910

Bouwtijl: Neogotiek

Gevels en materialen: Kruisbasiliek, vierkante toren. Baksteen met cordonlijst, tandlijst en steunberen.

Vensters en deuren: Spitsboograam, maalwerk en glas-in-lood.

Dak en bedekking: Samengesteld zadel- en schilddak, lei. Torenspits, omringd door vier kleine spitsen.

Bijgebouwen: Laag bakstenen muurtje met ezelsrug. Beeld van St. Joris (1931) door Adrien Bressers.

Interieur: Bakstenen zuilen, geprofileerde plafonds, kruisribgewelven van geprofileerde baksteen, kruisweg staties in muurschilderingen.

Groen: Kerkhof.

Motivering: Cultuurhistorisch belang.

Bijzonderheden: Beelden op console, onder baldakijn naast ingang.

Adres: Hoogstraat 299

Oorspronkelijke functie: RK Kerkhof

Hoofdfunctie: Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Type: Begraafplaats en -onderdelen

Motivering: Cultuurhistorisch belang.

Omschrijving: Centrale as naar betegeld, half rond plateau waarop calvariegroep in kapelletje (ca. 1930). Bakstenen ommuring, muur met ezelsrug en boogfries. Lantaarn op ommuring plateau. Diverse graven, onder andere priestergraf 1863-1935, H.B. van Oor.